

5:8-23 The Six Cries of Woe

1. Midrash Tehillim 1:8

עשרים "אשרי" כתיב בספר תהלים, כנגד עשרים "הוי" שכתוב בספר ישעיה'...

Twenty "Ashrei"s are recorded in Tehillim, parallel to the twenty "Hoi"s recorded in Yeshayah.

2. Rashi to Yeshayah 5:8

מקרבים בתיהם זה אצל זה ומתוך כך גוזלים קרקע העניים החלשים שבין ב' הבתים וכן שדה בשדה:

They bring their houses close to each other, and so steal the land of the weak paupers between the two houses...

3. Talmud, Sotah 48a

אמר ר' יוחנן כל השוטה בארבעה מיני זמר מביא חמש פורעניות לעולם, שנאמר "הוי משכימי בבקר שחר ירדפו מאחרי בנשף יין ידליקם, והיה כנור ונבל תוף וחליל ויין משתיהם ואת פועל ד' לא יביטו." מה כתיב אחריו? "לכן גלה עמי מבלי דעת"...

Rabbi Yochanan said: Any who drink with four types of music bring five punishments to the world, as in Yeshayah 5:11, after which is written 5:13...

4. Radak to Yeshayah 5:16

אז תראה גבהות ד' בעבור המשפט שיעשה בישראל, ותגלה קדושתו בעבור הצדק שיעשה:

Then you will see Gd's greatness, in the judgment He will perform in Israel, and His holiness will be revealed via the justice he performs.

5. Talmud, Succah 52a

לעתיד לבא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים צדיקים נדמה להם כהר גבוה ורשעים נדמה להם כחוט השערה...

In the future Gd will bring the *yetzer hara* and slaughter it before the righteous and the wicked. It will appear like a great mountain to the righteous, and a hair to the wicked...

6. Midrash, Bereishit Rabbah 36:3

ג' הם שהיו להוטים אחר האדמה ולא נמצא בהם תועלת, ואלו הן, קין, נח, ועזיהו...

Three chased after the land and did not yield benefits: Kayin, Noach, Uziahu...

5:24-30 Punishment is Coming

7. Abarbanel to Yeshayah 9:9

שהקב"ה גם אחר שעשה להם זה לקבץ אויביהם לבוא לאכול את ארצו, היה ידו נטויה להענישם ביותר מזה, והמאמר הזה הוא המשליי, כי האדם כאשר יכה לאדם אחר אם כבר נשלם חום לבבו ונקמתו ממנו, לא היה עוד ידו נטויה ללחום אבל ישפיל אותה, אמנם כאשר לא נתקררה דעתו והוא עדיין חושב להנקם עוד תהיה ידו נטויה...

Even after Gd does this, gathering their enemies to come eat their land, His hand will still be outstretched to punish them further. This is a metaphor; when a person strikes another, then if his temper and thirst for revenge are satisfied, his hand is no longer stretched out to battle, but he lowers it. But if he is not appeased, and he still plans further revenge, then his hand will still be outstretched...

Chapter 6 Introduction

8. Mechilta d'Rabbi Yishmael Beshalach 7

"בשנת מות המלך עזיהו וגו'" (ישעיה ו א) זה היה תחלת הפרשה ולמה נכתב כאן לפי שאין מוקדם ומאוחר בתורה.

"In the year of the death of King Uziahu (6:1)" – this is the start of the section. Why was it written here? Because there is no chronological order in the Torah.

9. Two related visions Ezekiel 1; Kings I 22:2-23

10. Abarbanel to Yeshayah 6:1

לפי שהיתה זאת כונת המראה ותכליתה באה אליו בשנת מותו או בשנה שנצטרע, כי היה אותו זמן ראוי והגון להודיע לו יתברך חטאת עוזיהו ושבעבורו נצטרע, ומפני כבודו לא פירש הכתוב יותר מזה...

Because this [correction of Uziahu's philosophical error] was the intent and purpose of the vision, it came to him in the year of [Uziahu's] death, or the year of his tzara'at, for that time was appropriate and suitable for Gd to inform [Yeshayah] of Uziahu's sin, for which he received tzara'at. And for his dignity, the text did not specify anything more...

The Role of this Vision: Three Theories

11. Radak to Yeshayah 6:9-10

יש מפרשים שמעו וראו לשון צווי כמשמעו, וכן השמן, וזה דין ומשפט מאת הקל יתברך כשירצה החוטא לחטוא הקב"ה מונע ממנו דרכי התשובה עד שיקבל עונשו, וכן נאמר בפרעה... ויש לפרש שמעו וראו צווי במקום איתן, כאלו אמר תשמעו ותראו...

Some explain "Listen" "See" as commands, as they sound, and so, too, "Fatten". This is Divine judgment and punishment; when a sinner wishes to sin, Gd keeps the paths of repentance from him until he is punished, as is said regarding Pharaoh... And one could explain "Listen" and "See" as ongoing 'commands', like "You will hear" "You will see"...

12. Abarbanel to Yeshayah 6

הכוונה הכוללת בנבואה הזאת היא להגיד מראה עליונים שראה הנביא מסדר המציאות וחלקיו והיה זה כדי להודיעו רוממות הש"י ומעלתו ושפלות ופרטיות השגחתו בעניני בני אדם כי בזה היה טעות עזייהו כשזרחה הצרעת במצחו, ולפי שגם בני דורו היו נכשלים באותו מינות ייעד הקב"ה על עונשם.

The general intent of this prophecy is to tell of the celestial vision the prophet saw, the order of existence and its parts, to inform him of the exaltedness of Gd and His stature, and the low and specific character of His supervision of human affairs. This was Uziah's error when he received tzara'at, and because his generation also stumbled in that heresy, Gd warned of their punishment.

13. Rabbi Mordechai Breuer - <http://www.daat.ac.il/daat/tanach/achronim/yeshayau.htm>

14. Talmud, Chagigah 13b

אמר רבא כל שראה יחזקאל ראה ישעיה למה יחזקאל דומה לכן כפר שראה את המלך ולמה ישעיה דומה לכן כרך שראה את המלך
Rava said: All that Yechezkel saw, Yeshayah saw. What is Yechezkel like? A villager who sees the king. What is Yeshayah like? A resident of the city who sees the king.

15. On trial Kings I 22; Job 1

16. Rashi to Kings I 22:19

אלו מיימינים ואלו משמאילים מיימינים מלמדים זכות משמאילים מלמדים חובה:

17. Radak to Yeshayah 6:5

ופירוש "טמא שפתים" הראשון סגור שפתים... ר"ל כי חשב בעצמו עון שלא הקדיש הקל עם כחות השרפים כי לא נתן לו רשות לדבר עד שהגיע המלאך הרצפה אל פיו. והנראה בעיני כי לפיכך זכר טומאת שפתים ולא טומאת הגוף...

18. Rashi to Yeshayah 6:1

ראיתיו יושב על כסא בשמים ורגליו בהיכל הדום מרגלותיו בבית המקדש לדון על עזייה שבא ליטול כתר כהונה:

Imagery in 6:1-4

19. Talmud, Yevamot 49b

"ואראה את ד'" כדתניא כל הנביאים נסתכלו באספקלריא שאינה מאירה, משה רבינו נסתכל באספקלריא המאירה.

20. Malbim to Yeshayah 6:1

העצם הנשגב לא יושג בעין בשר, והראיה הנאמרת פה היא ראיית השכל והשגה בלבד.

21. Radak to Yeshayah 6:4

כתוב בסדר עולם "עמוס נתנבא לפני הרעש שנאמר שנתים לפני הרעש, ישעיהו נתנבא בימי הרעש היינו הוא דאמר 'וינועו אמות הסיפים מקול הקורא', ובדרש עוד כי אותו יום שנכנס עזייהו להיכל להקטיר היה הרעש, ואמת הוא כי הרעש היה בימי עזייהו...

22. Rabbis Yoel bin Nun and Benny Lau, **כצפרים עפות** pg. 84

כניסתו של מלך אשור לאזור הרעידה את האזור כאותו רעש, שאחריו שוב לא היה שום דבר דומה למה שהיה קודם לכן.

23. Radak to Yeshayah 6:4

וראה גם כן שהבית נמלא עשן פירוש בית המקדש, ראה במראה הנבואה שהיה מלא עשן כמו שראה אברהם אבינו עליו השלום במראה הנבואה שאמר והנה תנור עשן ולפיד אש... זה היה משל על חרון האף על ישראל...

24. Talmud, Yoma 53a

נתן בה עיקר מעלה עשן, היה מתמר ועולה כמקל עד שמגיע לשמי קורה. כיון שהגיע לשמי קורה ממשמש ויורד בכותלים עד שנתמלא הבית עשן שנאמר "והבית ימלא עשן."